

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2027
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering legt bij dit ontwerp van besluit subquota voor het jaar 2027 vast voor de arts-specialisten en de tandarts-specialisten.

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering volgt het advies van de Vlaamse Planningscommissie betreffende de subquota artsen voor het jaar 2027 cijfermatig niet volledig. De Vlaamse Regering beslist om extra in te zetten op het inhalen van de tekorten huisartsgeneeskunde en kinder- en jeugdpsychiatrie. De Vlaamse regering volgt daarnaast cijfermatig het voorstel van de Vlaamse Planningscommissie wat betreft het inzetten op extra plaatsen voor volwassenenpsychiatrie en pediatrie en volgt de voorstellen van de Vlaamse planningscommissie qua visie met betrekking tot de andere subquota arts-specialisten.

De Vlaamse Regering volgt het advies van de Vlaamse Planningscommissie betreffende tandarts-specialisten voor het jaar 2027 volledig.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, meer bepaald het algemeen gezondheidsbeleid, Strategische doelstelling: Kwaliteit, Operationele doelstelling: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2027 werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 mei 2024 (VR 2024 0305 DOC.0650/1).

Op 5 juni 2024 heeft de Raad van State, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, advies nr. 76.409/3 gegeven. Dat advies kan niet volledig worden gevolgd.

In zijn advies van 5 juni 2024 meent de Raad van State dat richtlijn (EU) 2018/958 wel van toepassing is op het ontwerp van besluit. De Raad van State wijst op het toepassingsgebied uit artikel 2, lid 1 van richtlijn (EU) 2018/958 en op overweging 8, waarin wordt gesteld dat deze richtlijn naast richtlijn 2005/36/EG bestaat. Volgens de Raad van State kan hieruit worden afgeleid dat in richtlijn (EU) 2018/958 enkel voor de definitie van “gereguleerde beroepen” naar richtlijn 2005/36/EG wordt verwezen.

Met dit standpunt lijkt de afdeling Wetgeving in te gaan tegen artikel 2 van de Richtlijn (EU) 2018/958, waarin wordt bepaald dat de richtlijn toepasselijk is op de *maatregelen* die EU-lidstaten uitvaardigen die de toegang of de uitoefening van een gereguleerd beroep beperken, voor zover die *maatregelen onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG* vallen. De verwijzing naar Richtlijn 2005/36/EG heeft aldus betrekking op de maatregelen, en niet op de omschrijving van de gereguleerde beroepen.¹ Het feit dat het toepassingsgebied van richtlijn (EU) 2018/958 afhankelijk is van het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG blijkt daarenboven uit het doel van richtlijn (EU) 2018/958.²

Met betrekking tot het toepassingsgebied van richtlijn (EU) 2018/958, had de afdeling Wetgeving van de Raad van State reeds in haar advies 73.148/V/VR/3 uit de tweede zin van overweging (9) van richtlijn (EU) 2018/958 *a contrario* afgeleid dat richtlijn (EU) 2018/958 van toepassing is op maatregelen die leiden tot een beperking van de toegang tot gereguleerde beroepen. Hierin kan de afdeling Wetgeving van de Raad van State evenmin worden gevolgd. Overweging (9) kan geen afbreuk doen aan het toepassingsgebied van de Richtlijn (EU) 2018/958 dat duidelijk in artikel 2 van de Richtlijn (EU) 2018/958 is bepaald, met name dat richtlijn (EU) 2018/958 van toepassing is op maatregelen die de toegang tot gereguleerde beroepen beperken voor zover die *maatregelen* onder het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG vallen. Daarnaast kan uit de derde zin van overweging (9) evenmin worden afgeleid dat richtlijn (EU) 2018/958 toepasselijk zou zijn op bezoldigde activiteiten tijdens de beroepsopleiding. In deze zin staat louter dat de vrijheid van vestiging moet worden gewaarborgd indien de beroepsopleiding bezoldigde activiteiten omvat.

Een maatregel dient aldus onder het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG te vallen, vooraleer richtlijn (EU) 2018/958 erop van toepassing is, en er een voorafgaande evenredigheidsbeoordeling dient te worden uitgevoerd. Richtlijn 2005/36/EG heeft een materieel en een personeel toepassingsgebied. In de principieel goedgekeurde nota (VR 2024 0305 DOC.0650/1) werd gesteld dat het voorontwerp van besluit niet onder het personele toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG valt, aangezien het besluit enkel van toepassing is op personen die over een diploma van arts met een basisopleiding beschikken, afgegeven door een Belgische universiteit. Dat geldt uiteraard ook voor tandheelkunde.

Daarnaast valt het ontwerp van besluit niet onder het materiële toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG. Ten eerste wordt niet de toegang tot een gereguleerd beroep beperkt door het ontwerp van besluit, doch louter de toegang tot bepaalde specialisatieopleidingen aan Belgische

---

¹ Dit blijkt ons inziens duidelijk uit de Duitstalige versie van artikel 2 van richtlijn (EU) 2018/958.

² Overwegingen (4) en (5) van richtlijn (EU) 2018/958.

universiteiten. Ten tweede vallen alleen maatregelen die betrekking hebben op de minimumeisen voor een opleiding voor bepaalde gereguleerde beroepen onder richtlijn 2005/36/EG. Richtlijn 2005/36/EG legt geen enkele minimumeis op voor de toegang tot de opleiding die tot een beroepskwalificatie leidt, doch alleen voor de duur en de minimale inhoud van de opleiding. Richtlijn 2005/36/EG is aldus niet toepasselijk op selecties voor de toegang tot een opleiding. Richtlijn 2005/36/EG laat de mogelijkheid van de lidstaten om de toegang tot de artsen- en tandartsenopleidingen aan de hand van quota te beperken, dan ook onverlet.

Omdat het bestreden besluit niet onder het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG, en dus van richtlijn (EU) 2018/958 valt, dient dan ook geen voorafgaande evenredigheidsbeoordeling in overeenstemming met hoofdstuk 5/1 van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties te worden uitgevoerd. Artikel 40/1 van dat decreet bepaalt overigens dat hoofdstuk 5/1 van toepassing is op de reglementering van een beroep. In het ontwerp van besluit wordt geen beroep gereguleerd, maar een (beroeps)opleiding. De Vlaamse Gemeenschap is bovendien niet bevoegd voor het reglementeren van gezondheidszorgberoepen, zoals bij de totstandkoming van het decreet van 24 februari 2017 terecht werd opgemerkt.³

Ten overvloede, het is niet omdat richtlijn (EU) 2018/958 niet van toepassing is op het ontwerp van besluit, dat er geen voorafgaande evenredigheidsbeoordeling werd uitgevoerd. De voorgestelde subquota zijn het resultaat van een zorgvuldige afweging, waarin er rekening werd gehouden met de meest recente gegevens, de maatschappelijke evoluties en de situatie in de praktijk.

De voorgestelde subquota voor artsen kwamen tot stand op grond van het advies van de Federale Planningscommissie Medisch Aanbod van 2 februari 2021, het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, met het oog op het vaststellen van de quota voor artsen voor het jaar 2027 en het advies van de Vlaamse Planningscommissie van 18 december 2023 voor artsen.

De voorgestelde subquota voor tandartsen kwamen tot stand op grond van het advies van de Federale Planningscommissie Medisch Aanbod van 7 juni 2022, het koninklijk besluit van 19 augustus 2011 betreffende de planning van het aanbod van de tandheelkunde, zoals gewijzigd door de wet van 30 juli 2022 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de aanbodbeheersing van gezondheidszorgberoepen en het advies van de Vlaamse Planningscommissie van 11 december 2023 voor tandartsen.

De motieven in de adviezen van de Federale Planningscommissie Medisch Aanbod van 2 februari 2021, in het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, met het oog op het vaststellen van de quota voor artsen voor het jaar 2027 en in de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie van 11 december 2023 voor tandartsen en 18 december 2023 voor artsen maken deel uit van de overwegingen die tot het ontwerp van besluit hebben geleid.

Tot slot, de afdeling Wetgeving van de Raad van State is van mening dat het argument dat de ontworpen subquota slechts gelden ten aanzien van personen die over een diploma van arts met een basisopleiding beschikken afgegeven door een Belgische universiteit, niet spoort met de tekst en met de draagwijdte van het ontworpen besluit.

Krachtens artikel 92, §1, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, bepaalt de Koning het quotum voor artsen en tandartsen die hun opleiding aan een Belgische universiteit hebben gevolgd. Krachtens artikel 92, §1, 1^{o bis}, van de wet

---

³ *Parl.St.* VI. Parl. 2020-2021, 719/1, 4.

betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, bepaalt de Koning het quotum voor de artsen en tandartsen die hun opleiding aan een buitenlandse universiteit hebben gevolgd.

De Koning heeft in het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, voor het jaar 2027 voor de Vlaamse Gemeenschap het globale aantal kandidaten, conform artikel 92, §1, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, voor artsen op 977 bepaald. Het federale quotum stelt dit maximum van 977 voor het aantal “geattesteerde kandidaten” dat toegang tot een specialisatieopleiding van arts krijgt. Een geattesteerd kandidaat is iemand die houder is van een diploma van arts met een basisopleiding afgegeven door een Belgische universiteit.

De Koning heeft in het koninklijk besluit van 19 augustus 2011 betreffende de planning van het aanbod van de tandheelkunde voor het jaar 2027 voor de Vlaamse Gemeenschap het globale aantal kandidaat-tandartsen, conform artikel 92, §1, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, op 181 bepaald.

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State werden artikel 1 en 2 van het ontwerp van besluit gewijzigd: in het ontwerp van besluit wordt, gelet op het globale aantal kandidaten, dat conform artikel 92, §1, 1°, de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, door de Koning is bepaald op 977 voor artsen en 181 voor tandartsen, bepaald wat het maximaal aantal van *die* kandidaten is dat voor het jaar 2027 kan worden toegelaten tot de opleiding tot de volgende bijzondere beroepstitels. Het begrip “kandidaten” uit artikel 1 van het ontwerp van besluit dient aldus te worden geïnterpreteerd in de zin van “(geattesteerde) kandidaten” en binnen het op grond van artikel 92, §1, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, bepaalde federale quotum.

2 INHOUD

Voor een algemene en artikelsgewijze bespreking kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering die voor principiële goedkeuring werd toegevoegd (VR 2024 0305 DOC.0650/1).

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen financiële impact.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 april 2024.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op de lokale besturen, noch qua personeel, noch qua financiën.

4 VERDER TRAJECT

Conform artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod moet de integrale publicatie in het Belgisch Staatsblad voor de start van het academiejaar 2023-2024 gebeuren.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximum aantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2027;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS